

De taal als literaire uitdaging

KLIN is specialist in Kroatisch absurdisme

Auteur: Marloes de Moor

Sommige kleine uitgevers spitsen zich toe op één taalgebied, zodat Nederlandse lezers kunnen kennismaken met nog onontdekte pareltjes. Voor de avontuurlijke lezer die de bestsellerlijstjes liever aan zich voorbij laat gaan, valt er genoeg te ontdekken, bijvoorbeeld het Kroatisch absurdisme.

Er zijn tal van kleine uitgevers die het Nederlands publiek graag kennis willen laten maken met pareltjes uit bijvoorbeeld Kroatië, Turkije, Polen, Groenland, IJsland, Tsjechië of Finland. Zo verraste uitgeverij Zirmirpress de Nederlandse lezer met de roman *Een afgedane zaak* van de Tsjechische auteur Patrik Ouredník. De eenvoudigste weg kiezen deze uitgevers niet. Want hoe krijg je aandacht voor Patrik Ouredník als iedereen Dan Brown wil? Hoe maak je mensen enthousiast voor een onbekende Turkse debutant, als je het moet opnemen Nobelprijswinnaar Ohan Pamuk?

Kroatisch absurdisme

Sanja Kregar begon in 2010, vanuit haar liefde voor de Kroatische literatuur, haar eigen uitgeverij KLIN (Kroatische Literatuur in Nederland). “Ik woon sinds 1980 in Nederland. Toen ik weer eens terugkeerde naar Kroatië, ontdekte ik dat er veel leuke literatuur bestond, die in Nederland weinig tot niet te vinden was. Dat vond ik jammer. Ik besloot daarom zelf het boek *De Fanclub* van Goran Tribuson te vertalen. Daarmee ging ik langs Nederlandse uitgevers. Geen van allen toonden ze interesse. Dat bracht mij ertoe om een eigen uitgeverij met uitsluitend Kroatische romans te beginnen Uitsluitend proza, want poëzie vind ik te moeilijk om goed te vertalen.”

Uiteenlopende genres

Sindsdien geeft Kregar twee titels per jaar uit. Na twee maanden komen de boeken bij het Centraal Boekhuis en zijn ze overal leverbaar. Bij haar keuze voor de boeken gaat zij vooral uit van haar eigen smaak en de recensies in Kroatië. “Ook kijk ik wie de belangrijke auteurs in het land zijn. Ik geef boeken uit van zeer goede Kroatische schrijvers die onderling heel verschillend zijn; van heel traditioneel tot juist erg vernieuwend. Recentelijk vertaalde ik bijvoorbeeld de roman *De Idealist* van Tomica Šćavina, een boek met een verrassende invalshoek op de uitvinder Tesla.”

Om de Nederlandse lezer meer inzicht te geven in de Kroatische literatuur bracht Kregar in 2013 de anthologie *Voetbal, engelen, oorlog uit*. Daarin staan korte teksten van verschillende schrijvers die kenmerkend zijn voor het Kroatische vertelproza tussen 1990 en 2010. “Voetbal, engelen en oorlog zijn kenmerkende thema’s binnen de Kroatische literatuur van die periode. Ook absurdisme zie je vaak terug bij Kroatische schrijvers.”

Een auteur die in Nederland goed verkocht wordt is bijvoorbeeld Goran Tribuson. Hij is sinds de jaren zeventig al een bekende naam in Kroatië en schrijft onder andere absurdistisch cultproza. Deze misdaadromans slaan volgens Kregar erg aan in ons land. Ze vertaalde inmiddels twee delen uit een serie van acht en is van plan er nog meer uit te brengen.

Marketing is een vak apart

De vertaalrechten zijn volgens Kregar doorgaans makkelijk te krijgen. Veel Kroatische auteurs kennen haar en haar uitgeverij en vinden het erg leuk om in Nederland te worden uitgegeven. Moeilijker is het om de boeken vervolgens onder de Nederlandse aandacht te brengen. “Marketing is echt een vak apart. Ik ben in de eerste plaats uitgever en vertaler en verzorg daarnaast de publiciteit. Nieuwe titels stuur ik naar boekbloggers en recensenten. Onlangs heeft bijvoorbeeld de leesclub Hebban een titel uit mijn fonds goed besproken. Dat helpt een beetje, maar in het algemeen kan de marketing veel beter.”

Kregar zou graag zien dat meer Nederlandse lezers kennismaken met de Kroatische literatuur. “Nederlanders vinden Kroatië een mooi vakantieland met lekker weer, vriendelijke mensen en een bijzondere cultuur. Ik raad ze aan om ook eens iets van de literatuur te lezen. Zo leer je het land echt veel beter kennen!”